

The framework for the statistic analysis of the electronic administration phenomenon

Conf.dr. Dana RADU, lect.dr. Giani GRĂDINARU
Catedra de Statistică și previziune economică, ASE București

The electronic information and the new set of rules that govern the information society imply more and more the political, social and administrative level in the New Economy. Thus, it appeared the term of tele ruling, which presumes ruling through the instruments provided by TIC, and which implies the following actors: the government, the citizen and the public administration. Thus, we can speak of an e-ruling and an e-citizen. The citizen can beneficiate of the administration services 24/7 and can point out the possible untidiness of the public services. On what concerns e-administration, this means web pages, electronic mail, digital access to information, rules and regulations, eliminating the space barriers, redefining the governmental actions and many more.

Keywords: statistic indicators, electronic administration-citizen.

Termenul de e-administrație presupune trecerea de la sistemul actual de guvernare către metodele electronice de furnizare a serviciilor pentru populație și mediul de afaceri. Acest lucru înseamnă o restructurare fundamentală a modului de desfășurare a activității guvernamentale și a interactivității cu cetățenii, dublat de creșterea exponențială a eficienței și scăderea cheltuielilor materiale și umane. Conform definiției OECD din anul 2003, e-guvernare înseamnă utilizarea TIC și în mod particular a Internetului, ca instrument de îmbunătățire a guvernării. În anul 2001, definirea se concentra pe potențialul informatizării oferit de Internet și de celelalte tehnologii înrudite de a produce schimbări în paradigma guvernării.

E-guvernarea implică îmbunătățiri majore ale vieții economico-sociale, schimbarea instituțiilor politico-administrative, toate acestea bazându-se pe dezvoltarea infrastructurii și aplicațiilor TIC.

Problema importantă nu o reprezintă ce este e-guvernarea ci de ce este necesară e-guvernarea. Un răspuns bun ar fi: pentru că trebuie să avem o administrație publică eficientă, transparentă, care să fie oricând în slujba cetățeanului, să implice costuri minime, să permită implicarea activă a cetățenilor în viața politică și pentru a facilita coordonarea între diferitele structuri ministeriale, organizații publice și diversele nivele ale structurilor gu-

vernamentale. În plus, se elimină procedurile birocratice și se simplifică metodologiile de lucru. Este ușor de observat că se desprind două direcții de cercetare: una îndreptată spre cetățean și una îndreptată spre mediul de afaceri (figura 1).

Astfel, apar două tipuri de relații:

- *cetățean-guvern (G2C)*: în care cetățeanul virtual consultă formulare administrative, accesează serviciile publice electronice (permise auto, vize, declarații vamale, acte pentru urbanism și construcții, stare civilă, protecție socială), intră în interacțiune cu diverse instituții ale statului (locuri de muncă - serviciul electronic de mediere a muncii, oportunități de angajare; transport - tarife CFR și TAROM; imobiliare - Agenția Națională pentru Locuințe, beneficiari ai creditului ipotecar; protecția consumatorului - reclamații); se informează (TAROM, SNCFR, drepturile consumatorilor, siguranța alimentară, programul de locuințe pentru tineri în regim de închiriere, legislație, coduri poștale), sau realizează plăți electronice a taxelor și impozitelor locale.

- *guvern-mediul de afaceri (G2B)*: în care mediul de afaceri poate efectua plăți bancare la distanță, plătește electronic taxele și impozitele locale, se înregistrează la sistemul electronic de achiziții publice, consultă formulare administrative, accesează serviciile publice administrative (declarații CAS, declarații pri-

vind obligațiile de plată la bugetul de stat, decont privind TVA, declarație ANOFM, depunerea bilanțului contabil, autorizații trans-

port internațional, declarații vamale, vize online), se informează sau interacționează cu diverse instituții ale statului.

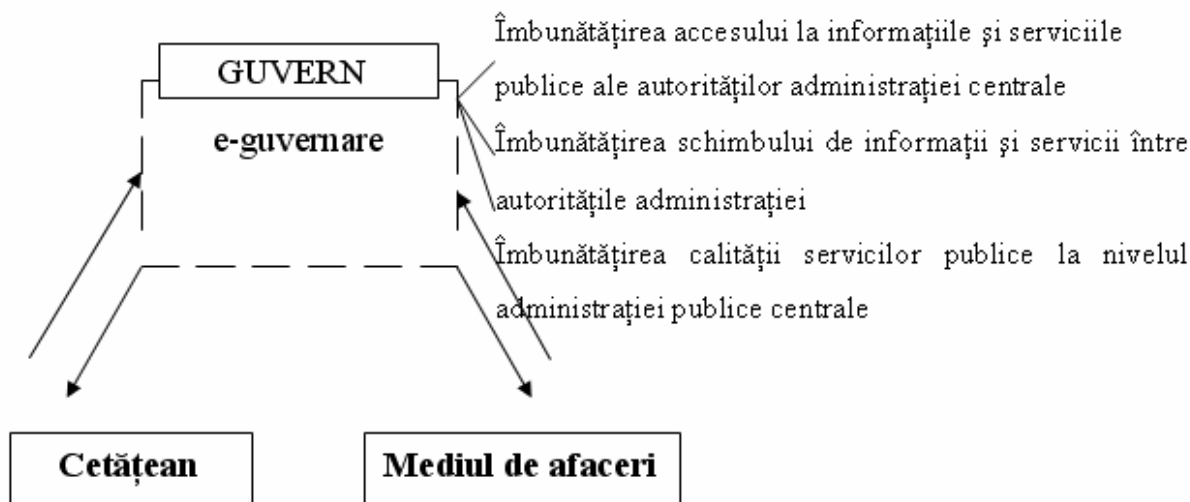

Fig. 1. Triada Guvern – cetățean – mediu de afaceri

Cu siguranță, sistemul de guvernare electronică va lua amploare, odată cu creșterea încrederii populației în eficiența acestuia și, din aceste considerente, susținem că e-guvernarea va reprezenta un fenomen de masă.

Variabile primare

1. Costul accesului la Internet, defalcat pe tipuri de abonamente. Această variabilă este aleasă deoarece, conform strategiei guvernamentale, trebuie încurajate inițiativele privind scăderea costului accesului la Internet;
2. Costul echipamentelor pentru TIC, defalcat pe tipuri de achizitori. Guvernul a oferit facilități pentru achiziționarea calculatoarelor personale pentru instituții din domeniul educației, sănătate cât și pentru elevi/studenți, prin oferirea de subvenții și prin eliminarea TVA;
3. Venitul pe cap de locuitor;
4. Numărul de servicii publice care sunt operaționale online;
5. Ponderea web site-urilor guvernamentale;
6. Ponderea administrațiilor publice care au echipamente TIC;
7. Ponderea administrațiilor publice care au acces la Internet;
8. Ponderea autorităților publice care oferă servicii online, în care serviciile sunt defalcate pe diferite tipuri:

- a) obținerea de informații “De interes”,
  - b) obținerea de formulare “Formulare online”,
  - c) transmiterea formularelor completate “Servicii online”,
9. TIC ca prioritate a guvernului;
  10. Poziția relativă a țării din punct de vedere tehnologic;
  11. Respectarea de către noul guvern a angajamentelor asumate de guvernele precedente;
  12. Numărul de persoane care utilizează sistemul e-guvernare, definit ca numărul persoanelor care:
    - a) consultă formulare administrative,
    - b) accesează serviciile publice electronice,
    - c) se informează în diferite domenii,
    - d) plătesc electronic taxe și impozite locale.
  13. Numărul de firme care utilizează sistemul e-guvernare, definit ca numărul firmelor care au derulat online următoarele activități:
    - a) plata online pentru diferite taxe și impozite,
    - b) transmiterea de documente și/sau declarații,
    - c) achiziții publice prin sistemul e-licitații,
    - d) autorizații de transport internațional.

Variabile derivate

▪ cetățean

1. Efectul perceput asupra calității prețului datorat competiției din sectorul telecomuni-

cațiilor;

2. Efectul perceput asupra calității și prețului datorat competiției din sectorul IT;

3. Eficiența guvernului din punct de vedere al promovării utilizării TIC;

4. Satisfacția datorată utilizării serviciilor e-guvernării, definită ca numărul persoanelor care au utilizat sistemul și care declară că-l vor folosi și în continuare pentru a¹:

a) consulta formulare administrative,

b) accesa serviciile publice electronice,

c) se informa în diferite domenii,

d) plăti electronic taxe și impozite locale.

5. Obstacole în calea utilizării serviciilor e-guvernării, definite ca numărul persoanelor care își exprimă opinia cu privire la afirmația: "Serviciile publice prin Internet":

a) nu sunt interesat de ele,

b) sunt mai puțin sigure decât cele clasice,

c) necesită un efort mai mare din partea utilizatorilor,

d) implică cheltuieli suplimentare pentru utilizator.

Răspunsurile sunt cuantificate pe o scală ordinală de tip scala lui Likert: acord total, acord, indiferent, dezacord, dezacord total.

6. Încrederea în sistemul poștal public, măsurată pe o scală ordinală, de tip scala aprecierii: foarte mare, mare, medie, mică, foarte mică;

7. Numărul de persoane care declară că vor utiliza în viitorul apropiat sistemul de e-guvernare, măsurat pe o scală a intenției de cumpărare: da cu siguranță, probabil că da, nu știu, probabil că nu, nu cu siguranță.

▪ *Mediul de afaceri*

1. Efectul perceput asupra calității și prețului datorat competiției din sectorul telecomunicațiilor;

2. Efectul perceput asupra calității și prețului datorat competiției din sectorul IT;

3. Cadrul legal care încurajează afacerile TIC;

4. Eficiența guvernului din punct de vedere al promovării utilizării TIC;

5. Satisfacția datorată utilizării e-guvernării, definită ca numărul firmelor care au utilizat sistemul și care declară că-l vor folosi și în continuare;

6. Numărul de firme care declară că vor utiliza în viitorul apropiat sistemul de e-guvernare, măsurat pe o scală ordinală de tip scala intenției de cumpărare: da cu siguranță, probabil că da, nu știu, probabil că nu, nu cu siguranță;

7. Încrederea în sistemul poștal public, măsurată pe o scală ordinală, de tip scala aprecierii: foarte mare, mare, medie, mică, foarte mică;

8. Ponderea firmelor care utilizează Internetul pentru a interacționa cu autoritățile publice, cuantificat în funcție de scopul interacțiunii:

a) pentru obținerea de informații,

b) pentru obținerea de formulare,

c) pentru transmiterea formularelor completate.

9. Numărul de zile necesar înființării unei noi firme;

10. Obstacole în calea utilizării serviciilor e-guvernării, definite ca numărul firmelor care își exprimă opinia cu privire la afirmația: "Serviciile publice prin Internet":

a) nu sunt necesare firmei,

b) sunt mai puțin sigure decât cele clasice,

c) sunt greu de utilizat,

d) sunt costisitoare.

Caracteristicile identificate pot fi trecute prin toate clasificările statistice: sunt atât alternative cât și nealternative, atât cantitative cât și calitative, sunt atributive dar pot fi constituite și în serii teritoriale sau dinamice, iar cele cantitative sunt continue și discrete. Un aspect important îl constituie faptul că o parte din ele sunt variabile primare, obținute în urma observării, și acestea sunt asociate datelor care provin din sursele oficiale, adică Institutul Național de Statistică și Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, precum și variabile derivate, obținute în urma prelucrării. Acestea vor fi obținute în urma realizării unei cercetări parțiale de tip sondaj statistic, deoarece sunt date complexe, a căror măsurare solicită momente de timp, localizare în spațiu și criterii organizatorice dife-

¹ Această variabilă măsoară/urmărește diferențele între frecvențele medii de utilizare de către populație a serviciilor reprezentative (selectate) furnizate de administrația publică.

rite. Totodată, ele nu sunt culese în mod organizat de către INS și nu se regăsesc în publicațiile de specialitate ale acestuia. Alte motive pentru care pledăm pentru culegerea datelor prin cercetare selectivă sunt legate de rapiditatea și costurile reduse ale obținerii acestora, dar și posibilității de extrapolare a datelor la nivelul întregii țări. Predimensionarea erorilor și stabilirea probabilității de garantare a rezultatelor permit monitorizarea viabilă a Noii Economii în România.

Scalele de măsurare ale variabilelor acoperă toată gama acestora: nominală, ordinală, de interval și proporțională, existând astfel posibilitatea cuantificării acestora prin metode statistice specifice.

Bibliografie

1. Al. Isaic-Maniu, C. Mitruț, V. Voineagu, *Statistica pentru managementul afacerilor*, Editura Economică, București, 1995.
2. I. Gh. Roșca, Al. Isaic-Maniu, D. Colibabă, I. Isaic-Maniu, „An Index designed

to measure the countries' preparedness for the Networked World”, [A 6-a Conferință Internațională de Informatică Economică, 8-11 mai](#), București, 2002.

3. Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană, Partea a II-a, Cap. B, Snagov, Iunie 1995.
4. www.mcti.ro
5. www.e-guvernare.ro
6. www.ibm.com/solutions/government/readiness
7. www.europa.eu.int/comm/eurostat
8. www.biser-eu.com/
9. www.oecd.org
10. www.cid.harvard.edu/cidspecialreports/
11. me-dia.ici.ro/academia/pro_pri/pag_com01socinf_prpri.htm
12. forum.europa.eu.int/Public/irc/dsis/ceies/library?l=/seminars_11_to_20/economy_measurement&vm=detailed&sb=Title